

Asia: VN/30386/2021

Liikennevakuutusdirektiivin kansallinen täytäntöönpano; työryhmän mietintö

Ehdotusta koskevat yleiset huomiot

Voitte lisätä tähän yleiset huomionne esityksestä.

Taksiliikennettä vain liikennevakuutetulla laitteella

Vuonna 2018 voimaan tullut Laki liikenteen palveluista, 24.5.2017/320 mahdollisti ammattimaisen henkilöliikenteen harjoittamisen henkilöautolla, pakettiautolla, kuorma-autolla, kolmipyörällä, kevyellä nelipyörällä tai raskaalla nelipyörällä (taksiliikenne). Liikennevakuutusdirektiivin kansallisessa täytäntöönpanossa tulee ehdottomasti huolehtia, että taksiliikennettä ei missään olosuhteissa voi harjoittaa sellaisella laitteella, joka ei ole liikennevakuutuslain mukaisen pakollisen liikennevakuutuksen piirissä. Ajoneuvojen määrittelyä ei siis tule tehdä siten, että edes teoriassa on mahdollista harjoittaa luvanvaraista taksiliikennettä laitteella, joka ei ole liikennevakuutettu.

Taksiliikennettä vain ammattiliikenteeseen rekisteröidyllä ja vakuutetulla ajoneuvolla

Laki liikenteen palveluista mahdollistaa taksiliikenteen harjoittamisen yksityiskäyttöön rekisteröidyllä ajoneuvolla, joka on myös vakuutettu yksityiskäyttöiseen liikenteeseen. Tältä osin tilanne on saatava korjattua siten, että aina ja kaikissa olosuhteissa taksiliikennettä saa harjoittaa vain ammattiliikenteeseen rekisteröidyllä ajoneuvolla. Väärin vakuuttamisen ja väärin rekisteröinnin valvonta on nykymallilla käytännössä mahdotonta. Tämä tilanne korjautuu sillä, että ajoneuvorekisteriin tehtävien muutosten osalta otetaan digitalisaation mahdollisuudet käyttöön. Aivan kuten ajoneuvon liikenteestä poisto onnistuu käymättä rekisteriviranomaisen toimipaikassa, tulee ajoneuvon käyttötarkoituksen muutos onnistua tekemään netin välityksellä.

Liikennevakuutuksesta korvattavat vahingot

Liikennevakuutettavan ajoneuvon joutuessa syyttömänä osapuolena vahinkoon sellaisessa tilanteessa, jossa vahingon aiheuttanut osapuoli ei ole liikennevakuutettu (esim. polkupyörä, sähköavusteinen potkulauta tms.), korvataan henkilövahingot käsityksemme mukaan ko. ajoneuvon liikennevakuutuksesta. Näin toimittaessa aiheutetaan liikennevakuutusjärjestelmälle kustannuksia, jotka lisäävät vakuutuksenottaneiden maksurasitetta. Kun tässä mietinnössä esitetään jopa laajennettavan niiden laitteiden määrää, joita ei tarvitse liikennevakuuttaa, niin vakuutuspakon piirissä olevat tulevat maksamaan myös näiden laitteiden käyttäjien aiheuttamat vahingot. Pidämme tätä kehitystä täysin väärään suuntaan menevänä. Mielestämme kaikkiin moottorikäyttöisiin laitteisiin tulisi ulottaa vakuuttamispakko, riippumatta niiden koosta, moottorin tilavuudesta, painosta tms. Näin liikennevahinkojen kustannukset kohdentuisivat oikeudenmukaisesti.

Vakuuttamispakolla on selkeä yhteys yleiseen liikenneturvallisuuteen

Kun kaikkiin liikenteessä käytettäviin laitteisiin liittyisi liikennevakuutus, olisi tällä mielestämme myös liikenneturvallisuutta merkittävästi parantava vaikutus. Kun laitteiden käyttäjät tietäisivät joutuvansa itse liikennevakuutusmaksujen muodossa kustantamaan aiheutetut vahingot. Samoin laitteiden omistajat ja haltijat todennäköisesti kantaisivat nykyistä merkittävästi suuremman vastuun siitä kenelle näitä laitteita annettaisiin käyttöön, kun kustannukset vahingoista kohdentuisivat laitteiden omistajille ja haltijoille.

Väärin vakuuttaminen ja vakuuttamisen laiminlyönti sanktioitava voimakkaammin

Ammattimaisessa taksiliikenteessä käytettävien ajoneuvojen vakuutusmaksut ovat merkittävästi yksityiskäyttöisten ajoneuvojen vakuutusmaksuja suuremmat. Takseja maassamme on vain noin 12.000 kpl, kun liikennekäytössä olevia henkilöautoja kaikkiaan on lähes 2,8 miljoonaa kappaletta. Kun vakuutusmaksuja tasataan pienen vakuutettujen ajoneuvojen ryhmän keskuudessa, niin yksittäisetkin isot vahingot aiheuttavat ryhmän sisällä merkittäviä vakuutusmaksujen korotuspaineita.

Merkittävästi suuremmat taksien vakuutusmaksut ovat johtaneet siihen, että osa taksiliikenneluvanhaltijoista on rekisteröinyt autonsa lain vastaisesti väärin yksityiskäyttöön ja saavat näin merkittävän edun vakuutusmaksuissa. Kun olemme tästä aiheesta keskustelleet vakuutusyhtiöiden kanssa, niin vakuutusyhtiöt ilmoittavat vakuuttavansa autot Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien rekisterimerkintöjen mukaisesti. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ilmoittaa rekisteröivänsä ajoneuvot ko. ajoneuvon omistajan tai haltijan ilmoittamalla tiedoilla. Sen paremmin vakuutusyhtiöt kuin Liikenne- ja viestintävirastokaan eivät valvo ajoneuvon käyttötarkoitusta. Vakuutusyhtiöissä teoreettisesti väärin vakuuttaminen saattaa ilmetä vahinkotilanteessa, mutta useimmiten ei edes siinä. Vakuutusyhtiöiden korvauskäsittely on automatisoitu varsin suoraviivaiseksi eikä siinä prosessissa yleensä kukaan arvioi auton käyttötarkoitusta enää. Liikennevalvonnassa poliisiviranomainen luonnollisesti saattaa huomata auton olevan väärin vakuutettu, jos asiaa mahdollisessa tarkastuksessa huomataan tarkistaa.

Mielestämme ajoneuvojen väärin rekisteröiminen ja siitä seuraava väärin vakuuttaminen tulee saada siinä määrin voimakkaiden sanktioiden piiriin, että tosiasiallisesti tästä ongelmasta päästään eroon. Lisäksi vakuutusyhtiöille tulee saada velvoite tarkistaa vakuutuksenottajalta, että ajoneuvon käyttötarkoitus on merkitty oikein Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien rekisteriin.

Ajoneuvoilla ja taksiliikenneluvilla tulee olla yhteys

Liikennevakuuttamisen oikeellisuuden valvonnan näkökulmasta oleellista on saada taksiliikenneluville ja luvanvaraiseen liikenteeseen rekisteröidyille ajoneuvoille yhteys rekistereissä. Kun useaan otteeseen on todettu, että Suomi on digitalisaation kärkimaa, niin tältäkin osin olisi syytä ottaa nopeasti digitalisaation mahdollisuudet käyttöön.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien ajoneuvorekisterin tiedot julkiseksi vakuuttamisen, katsastuksen ja rekisteröinnin osalta

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien ajoneuvorekisterin tulee olla julkisesti helposti ja korvauksetta nähtävissä vähintäänkin ajoneuvon vakuuttamisen, katsastuksen sekä rekisteröinnin osalta. Ammattiliikenteen palveluita käyttävien kansalaisten tulee pystyä luotettavasti, yhdestä olemassa olevasta viranomaisrekisteristä tarkistamaan ajantasaisesti ajoneuvon rekisteritunnuksen tiedoilla onko ajoneuvo vakuutettu, katsastettu ja rekisteröity oikein. Tämä toimenpide vähentäisi oleellisesti väärin toimimisen mahdollisuuksia taksiliikenteessä, kuten todennäköisesti laajemminkin. Ajoneuvojen omistajien kotiosoitteiden osalta ei tietojen julkisuus ole kuitenkaan tarpeellista mielestämme.

Voitte tähän lausua ehdotettujen säännösten vaikutuksista, niiden merkittävydestä sekä haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksista. Voitte myös lausua vaikutuksista, joita ei ole esityksessä otettu huomioon.

-

Liikennevakuutuslain muutosehdotukset (1. lakiehdotus)

Yleiset huomiot liikennevakuutuslakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Lain soveltamisala (1 §)

-

Ajoneuvon määritelmä (2 §:n 1 kohta)

-

Ajoneuvon tuominen toisesta ETA-valtiosta (6 a §)

-

Poikkeukset vakuuttamisvelvollisuudesta (8 §)

-

Vahinkohistoriatieto (19 §:n 2 - 5 momentti)

-

Ajoneuvoyhdistelmän aiheuttamat vahingot (39 a §)

-

Kilpailuun osallistuneelle kuljettajalle aiheutuneet vahingot (41 a §)

-

Eräiden työsuoritusten aikana sattuneet vahingot (42 §)

-

Korvauksen suorittamisen määräaika (62 §:n 2 momentti)

-

Velvollisuus pyytää ratkaisusuositusta liikenne- ja potilasvahinkolautakunnalta (66 §)

-

Korvauksen viivästyminen (67 §:n 2 momentti)

-

Korvausedustaja ja korvausasiamies (69 §:n 5 momentti)

-

Oikeus vaatia korvausta korvausedustajalta (70 §:n 3 ja 4 momentti)

-

Liikennevakuutuskeskuksen takautumisoikeus (74 §:n 3 ja 4 momentti)

-

Tietokeskus (86 §:n 2 momentti)

-

Vahingon korvaaminen vakuutusyhtiön maksukyvyttömyystilanteessa (91 a §)

-

Liikennevakuutuskeskuksen tehtävät ja tiedonsaanti maksukyvyttömyyselimenä (91 b §)

-

Vakuutusyhtiön selvitystila ja konkurssi (92 §:n 2 momentti)

-

Vakuutusyhtiölle määrättävä yhteistakuumaksu (94 §:n 1 momentti)

-

Siirtymäsäännöksiin liittyvät huomiot.

-

Liikennevakuutuskeskuksesta annetun lain muutosehdotus (2. lakiehdotus)

Voitte kirjoittaa tähän huomionne muutosehdotuksesta.

-

Vakuutusyhtiölain muutosehdotus (3. lakiehdotus)

Voitte kirjoittaa tähän huomionne muutosehdotuksesta.

-

Koskinen Timo
Suomen Taksiliitto ry